

sum fugiet Bardesanes, qui in disputatione acuit linguam suam, et interficiendo ademit corpori vitam illam, quae in resurrectione donatur? ¹⁴ Primus interfecit corpus per consilium suum, et alter per doctrinam suam. Ille interfecit illud, tamquam curam gerens, et hi tamquam auxilium ferentes. Disputatores in astutia facti sunt socii serpentis; ita etiam pudefient filii serpentis, sicut primus pater eorum. ¹⁵ Per membra et sensus corporis anima omnia bona discit. Si ergo corpus odio dignum esset, quomodo anima per id bona opera perpetrare posset, et si naturâ suâ mendax esset, quomodo per id veritatem discere posset? Non enim datur artifici instrumentum, quod operi ejus non respondet. ¹⁶ Non enim scribit scriba librum falce vinitoris, nec pingit pictor serrâ fabri tignarii, nec sanat medicus oculum aculeo exoso scorpii, nec unquam incidit ulcus dente serpentis et cerastis. ¹⁷ Omnia enim firmiter cum discretione construuntur instrumento sibi cognato et sensu se particeps. Porro si corpus sub peccato esset, nemo in eo justificari posset. Justi autem, qui triumphaverunt in eo, oppugnant calumniatores ejus.

LII. De Diabolo et Morte.

Ad modum: O mors, noli superbire!

¹ Audiui Mortem et Diabolum magna voce disputare, uter alio potentior sit apud homines. (Responsorium: Gloria sit tibi, fili pastoris omnium, qui salvasti gregem tuum ab occultis lupis, qui devoraverunt eum, diabolo scilicet et Morte!) ² Mors monstravit potentiam suam, quae omnes vincit; Diabolus monstravit calliditatem suam, quae omnes ad peccandum inducit. ³ (Mors:) Tibi, Male, soli volentes obediunt; ad me autem volentes et nolentes venire debent. ⁴ (Diabolus:) Tu, o Mors, vim tantum inferis tyrannicam; ego autem laqueis et retibus astutiae utor. ⁵ M. Audi, Male, quod ii ipsi, qui astuti sunt, jugum tuum confringunt; meo autem jugo nemo resistere potest. ⁶ D. Tu, Mors, in aegrotis

LII. Diabolus et Mors altercantes introducuntur, uter eorum potentior sit.

potentiam tuam exerces, ego autem apud sanos multo potentior sum. ⁷ M. Malus non in omnes, qui ei maledicunt, potentiam habet, ad me autem omnes venire debent, qui mihi antea et nunc maledicunt. ⁸ D. Tu, o Mors, a Deo potestatem accepisti, sed me solum nemo adjuvat, quando peccare facio. ⁹ M. Tu, Male, tamquam debilis laqueos disponis; ego autem, tamquam rex, potentia mea utor. ¹⁰ D. Stultus es, Mors, quia non intelligis, me eo majorem esse, quod liberam voluntatem, reginam illam, capere possum. ¹¹ M. Tu, Male, sicut fur clam circumire soles, ego autem sicut leo omnes confringo et neminem timeo. ¹² D. Te, Mors, nemo colit vel adorât, me autem reges quasi deum sacrificiis colunt. ¹³ M. Mortem tamquam benignam multi advocant, te autem, Male, nemo unquam advocavit aut advocat. ¹⁴ D. Nonne vides, Mors, quot me invocant et mihi sacrificant diversis ritibus? ¹⁵ M. Exosum est nomen tuum, o diabole, nec illud emendare poteris. Omnes maledicunt nomini tuo; absconde ignominiam tuam! ¹⁶ D. Te surdastrum esse oportet, Mors, quia non audis, quod omnes homines de te gemunt. Absconde te! ¹⁷ M. Aperta est facies mea in mundo; non enim decipio sicut tu, qui sine dissimulatione tui remanere non potes. ¹⁸ D. Nihil aliud invenisti praeter veritatem, te hominibus non minus exosam esse, quam me. ¹⁹ M. Me omnes homines timent, tamquam dominum, te autem oderunt, tamquam malignum. ²⁰ D. In te, Mors, et nomen et opus tuum odio habetur; in me autem nomen quidem meum odio habetur, voluptates autem meae valde amantur. ²¹ M. Haec dulcedo tua mutatur in fel aspidum; poenitentia animae semper adhaeret voluptatibus tuis. ²² D. Hades exosus est, quia in eo ne poenitentia quidem agi potest, sed fovea illa deglutivit et avare custodit omnes motus. ²³ M. Hades est gurgis, in quo resuscitantur omnes, qui inciderunt in eum; peccatum autem exosum est, quia omnem spem homini adimit. ²⁴ D. Ego, quamquam moleste fero poenitentes, tamen locum poenitentiae relinquo; tu autem omnino abscondis spem peccatoris, si moritur in peccatis suis. ²⁵ M. A te ipso antea praeventus spe fraudatus est; qui enim non a te ad peccandum pellectus est, utique beate moritur. ²⁶ Laudetur ille, qui in alteru-

trum immisit servos maledictos, ut videremus illos, quemadmodum viderant nos et gloriati erant de nobis! ²⁷ Quod nunc spectamus eos, fratres mei, est arrhabo, quo certi fiamus, nos eos iterum cum gaudio spectaturos esse post resurrectionem nostram.

LIII. Alterum carmen ejusdem modi.

¹ Venite, audiamus certantes de victoria, reos, qui nunquam vicerunt, nec in posterum vincent. ² Mors Malo ait: In fine mea est victoria; Mors enim sicut victor finem vitae capit. ³ Diabolus: Tum demum vera mors esses, si hominem vivum occidere posses per cupiditates. ⁴ M. Ego omnes mortuos video, bonos et malos; ipsi justi, qui te, Male, contempserunt, me contemnere nequeunt. ⁵ D. Haec mors corporis somnus tantum temporarius est; noli te mortem putare, o Mors, quia tamquam umbra es. ⁶ M. Te, Male, justi vicerunt et vincent; ego autem vinco etiam illos, qui te vicerunt. ⁷ D. Etiam hoc, quod justos occidere potes, non ex tua potestate facis; propter Adamum enim, quem ego vici, hunc calicem bibere debent. ⁸ M. Ecce hades plenus est Sodomitis et Assyriis et gigantibus, qui in diluvio perierunt; quis est sicut ego? ⁹ D. Hi omnes, o Mors, a me occisi sunt; ego enim eos ad peccata pellexi, ut perirent. ¹⁰ M. Vici Josephum, qui te vicit, o diabolus! Vicit te in thalamo, sed ego vici eum et dejeci eum in sepulcrum. ¹¹ D. Quis in petra vicit Moysem, qui te, o Mors, per effusionem sanguinis in Aegypto vicerat? ¹² M. Elias, qui te non timuit, o diabolus, fugit Jezabel, quia me timebat. ¹³ D. Aaroni, qui te cohibuit, o Mors, per tus aromaticum, dedi inaures aureas et conflavit vitulum. ¹⁴ M. Descendisti ad pugnam cum Job, et vicit te et ascendit; ego autem, postquam te vicit, eum vici. ¹⁵ D. David sacco suo cohibuit pestem illam, sed ego vici in tecto victorem Goliath. ¹⁶ M. Jehu, qui destruxit domum Beli, templum diaboli, haden, arcem regni mei, destruere non potuit. ¹⁷ D. Salomonem,

LIII. In hoc quoque carmine Mors et diabolus de potiori potentia decertant.